

Oponentský posudek disertační práce Nibal Tayseer Khalil „Anthropological and Ethnographical Study of the Bedouin in East Palestine“. Prague 2008, Faculty of Human Studies at Charles University. 155 pp., 22 maps and photos.

Předložená disertační práce je věnována oblasti, která je v posledních desetiletích nedostatečně zkoumána jak antropology, tak etnografy; beduínské populaci na palestinských územích.

Autorka svou studii pěkně strukturuje, řádně cituje, text je doplněný obrazovými přílohami a místy ještě vylepšený grafickými zdobnostmi. Celá práce je založena na datech získaných při terénním výzkumu trvajícím zhruba jeden rok (srpen 2006 až červen 2007).

Autorka text upravila ve smyslu připomínek z předchozí obhajoby, rozšířila jak metodologickou část, zejména pasáže reflektující její přijetí a postavení ve zkoumaných společenstvích, tak i část teoretickou. Doplnila odkazy na novější antropologické studie o příbuzenství a příslušné teorie reflektovala i v textu.

Zbyla vlastně jen jediná připomínka či otázka, na kterou jsem v textu nenašel odpověď. Zajímalo by mne zda-li si oblast (okolí Jericha) vybrala náhodou (byla-li outsiderem) anebo zda-li si ji vybrala, protože ji znala (byla-li insiderem), případně zda-li zde měla příbuzné, rodinu atp.

Původně jsem měl v předešlém posudku ještě jednu poznámku, cituji: „V textu jsou jen nahodilé zmínky o izraelském útisku (zabavování půdy, kontroly, byrokratické obstrukce aj.); textu by rozhodně vylepšily pasáže věnované komplexnějšímu pohledu na soužití beduínů s izraelskou státní správou.“ Tuto poznámku беру zpátky a to z následujících důvodů. V období od předešlé obhajoby jsem trochu sledoval možnosti (podmínky) výzkumu Palestinců či Arabů (i beduínů) jinými než izraelskými badateli. Ukázalo se, že podmínky pro cizinecké výzkumníky jsou velmi špatné a to zejména v případech, kdy to jsou Palestinci či Arabové. V mnohém je to podobná situace, za jaké mohli dělat cizinci (např. čeští krajané) výzkumy v socialistickém Československu (např. prof. Zdeněk Salzmann). Palestinští badatelé mají např. velmi ztížený přístup do archivů atp. Na základě těchto zjištění se domnívám, že by autorka důkladnějším popisem soužití beduínů s izraelskou státní správou mohla ohrozit své informátory.

Předložená studie má z obecného hlediska výrazně popisný charakter, obraz společenského systému beduínů, i jejich kultury, by bylo možné doplnit o další soubory jevů. Je však třeba ohodnotit zásadní přínos práce pro poznání společnosti a kultury beduínských menšin ve východní Palestině.

Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze 15. ledna 2010


Prof., PhDr. Josef Kandert, CSc.